

REFERAT Natur- og Miljøudvalget 2018-2021 d. 27-08-2019

Mødedato Tirsdag d. 27. august 2019 kl. 00:00

Mødested Skovløkken 4, Tejn, Mødelokale 1

Indholdsfortegnelse

Fraværende og bemærkninger til dagsordenen.....	3
Kommuneplantema: Grønt Danmarkskort.....	5
Kommuneplantema: Landskab.....	9
Kommuneplantema: Skovrejsning.....	13
Til Natur og Miljøudvalget: Status Vandplanprojekter.....	17
Analyse af det kommunale beredskabs robusthed.....	22
Anlægsregnskab for renovering af broer og bygværker 2018.....	26
Overfladevand og jordforureninger - regionernes risikoscreeninger.....	29
Baltic Sea gasrørledning - BRK hørings svar på miljøkonsekvensvurdering.....	33
Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af klage over vurdering af beskyttelsesstatus for overdre	36
Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af klage over dispensation til opsætning af hegn på stendige..	40
Klimakommune 2018.....	44
Orientering om tiltag på legionella-området i 2019.....	49
Mågeregulering.....	53
Bevillingsoverførsel i forbindelse med væsentlighedsvurdering som led i miljørapporten for museu	56
Anlægsbevilling til omlægning af national cykelrute 10 gennem Hasle.....	59
Anlægsbevilling til samling af udførerdelen i Center for Børn og Familie, projektering og analyse –	62
Sager til høring i Ælde råd og Handicapråd.....	65
Gensidig orientering.....	67

Punkt 1: Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

Åbent punkt

1 Fraværende og bemærkninger til dagsordenen

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	1	

Fraværende

Fraværende med afbud: Niclas Fick.

Bemærkninger til dagsordenen

Punkt 2: Kommuneplantema: Grønt Danmarkskort

Bilag

Bilag 1 Vejledning til udpegning af økologiske forbindelser

Bilag 2 Forslag til Grønt Danmarkskort til kommuneplan 2020

Bilag 3 Eksisterende naturudpegninger i kommuneplan 2013

Åbent punkt

2 Kommuneplantema: Grønt Danmarkskort

01.02.05P16-0168

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	2	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som et led i udarbejdelsen af forslag til kommuneplan 2020 præsenteres udvalgene for en række temaer, som skal revideres. Dette tema handler om udpegningen af og planlægningen for naturbeskyttelsesinteresserne i form af Grønt Danmarkskort. De eksisterende udpegninger af naturbeskyttelsesinteresser skal revideres, så de lever op til statens nye krav til kommunerne om udpegning af Grønt Danmarkskort, som skal sikre en forstærket indsats for større og mere sammenhængende naturområder og derigennem sikre dyr og planters levesteder og spredningsveje i landskabet. Udvalgene skal godkende oplægget til temaets indhold i forhold til indarbejdelse i kommuneplan 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- oplægget til tema for Grønt Danmarkskort godkendes til indarbejdelse i forslag til kommuneplan 2020

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Folketinget vedtog den 1. juni 2017 en ændring af planloven, som indebærer, at kommunerne skal foretage en samlet planlægning for naturbeskyttelsesinteresser og Grønt Danmarkskort. Grønt Danmarkskort er et sammenhængende naturnetværk, som alle kommuner bidrager til med udpegninger i deres kommuneplaner. I kommunernes udpegninger skal både den eksisterende og den potentielle natur indgå, og tilsammen udgør disse udpegninger det grønne danmarkskort. Endvidere skal kommunerne fastsætte retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne.

Grønt Danmarkskort skal forstærke indsatsen for at skabe større og mere sammenhængende naturområder. Et landskab, hvor naturområderne er sammenhængende eller ligger tæt på hinanden, giver mulighed for vandring og spredning af vilde dyr og planter og sikrer en mere robust natur. Ligeledes kan udpegningen skabe grundlag for den rekreative planlægning og fremme, at både dyr og mennesker kan bevæge sig i en rig natur.

Grønt Danmarkskort skal fungere som et strategisk planlægnings- og prioriteringsværktøj, der kan anvendes af både kommunen, staten, foreninger og fonde, som grundlag for en prioritering af kommende naturindsatser. Med Grønt Danmarkskort understøttes opfyldelsen af FN's og EU's mål om at standse tabet af biodiversitet inden udgangen af 2020.

Lokale naturråd

Kommunerne skulle i starten af 2018 oprette lokale naturråd til at bistå kommunerne med at udpege områder, der skal indgå i Grønt Danmarkskort. På Bornholm blev naturrådet sammensat af 14 foreninger og organisationer herunder grønne organisationer og landbrugsorganisationer. Naturrådet blev inddraget gennem en række naturrådsmøder, hvor kommunens forslag til kriterier og principper for udpegninger og retningslinjer for Grønt Danmarkskort blev drøftet, og naturrådet kom med kommentarer og anbefalinger. Naturrådets arbejde og anbefalinger er opsummeret i et 'slutprodukt', som kan ses på kommunens hjemmeside [her](#).

Udpegningerne

Grønt Danmarkskort omfatter både de eksisterende naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser og økologiske forbindelser samt potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser.

Udpegningen af **den eksisterende natur** består af alle Natura 2000-områder, naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser (§ 3-områder), alle arealer med fredsskovspligt, samt større sammenhængende naturfredninger. Tilsammen fungerer disse områder også som eksisterende økologiske forbindelser.

Den potentielle natur består af potentielle naturområder og potentielle økologiske forbindelser. Til udpegningen er anvendt en computerbaseret model udarbejdet og anvendt af en række kommuner i trekantområdet, men tilpasset Bornholms landskab og natur, jf. bilag 1 (vejledningen). Herved blev der dannet et grundkort, som efterfølgende er blevet justeret efter de faktiske forhold. I udpegningerne har det haft høj prioritet at sikre, at eksisterende naturområder med særlig værdifuld natur og/eller høj biodiversitet så vidt muligt forbindes via potentielle økologiske forbindelser.

Arealer med oplagt potentiale for naturgenopretning er blevet identificeret ud fra regionskommunens viden og konkrete forslag fra naturrådet. Der er foreslået udpegning af 20 arealer. For hovedparten af disse er der tale om arealer, som i dag er dyrket mark eller ligger i græs, og som potentielt kan genoprettes som engarealer. Et mindre antal arealer kan potentielt genoprettes som søer, vandløb, mose samt overdrev.

Afslutningsvis er forslaget til Grønt Danmarkskort blevet finjusteret for at tage højde for bl.a. byområder, andre interesser i kommuneplanen og lokalplaner samt rekreative interesser.

Resultat

Resultatet af processen bliver et forslag til et revideret naturtema, som bl.a. udgøres af Grønt Danmarkskort, herunder kortlægningen af et sammenhængende netværk af eksisterende natur og økologiske forbindelser samt arealer, hvor der potentielt kan skabes økologiske forbindelser eller genoprettes ny natur, jf. bilag 2 (forslag til Grønt Danmarkskort).

Grønt Danmarkskort vil erstatte udpegningerne i det nuværende naturtema i kommuneplan 2013, jf. bilag 3 (eksisterende naturudpegninger). Sammenlignes de to udpegninger ses det, at de store linjer i udpegningerne er de samme, men det nye kort er langt mere præcist og retvisende i forhold til de faktiske landskabelige forhold end det eksisterende.

Retningslinjer

Der skal i kommuneplanen i tilknytning til udpegningerne fastlægges **retningslinjer** for,

- at arealer beliggende i Grønt Danmarkskort ikke kan indgå i kommunens udviklingsområder,
- at sikre Grønt Danmarkskort mod indgreb i form af byvækst, veje, og andre tekniske anlæg mv., der kan forringe naturindholdet, levesteder og spredningsveje for vilde planter og dyr, og

- hvordan kommunen skal vægte hensynet til disse områder og for prioritering af kommunalbestyrelsens naturindsats inden for Grønt Danmarkskort.

Det bemærkes, at der fra statens side lægges vægt på, at kommunernes udpegninger for Grønt Danmarkskort ikke kan påføre lodsejerne begrænsninger ift. udnyttelse af mulighederne for landbrugsejendomme, fx til udvidelse af husdyrbrug eller ny bebyggelse.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 3: Kommuneplantema: Landskab

Bilag

Kort over større sammenhængende landskaber

Kort over gældende udpegning i KP13

Kort over særligt værdifulde landskaber

Notat om landskabskvalitet

Åbent punkt

3 Kommuneplantema: Landskab

01.02.05P16-0168

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	3	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som et led i udarbejdelsen af forslag til kommuneplan 2020 præsenteres udvalgene for en række temaer, som skal revideres. Dette tema handler om de bornholmske landskaber og udskillelsen af landskabsudpegningerne i eget tema. I kommuneplan 2013 er landskab en del af en samlet udpegning kaldet "Interesseområder for natur, landskab og økologiske forbindelser". For at tydeliggøre de landskabelige værdier udskilles landskabsinteresserne som et selvstændigt tema i kommuneplan 2020. Udvalgene skal godkende oplægget til temaets indhold i forhold til indarbejdelse i forslaget til kommuneplan 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- oplægget til landskabstemaet godkendes til indarbejdelse i forslag til kommuneplan 2020

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Det er en national interesse, at planlægningen af det åbne land er med til at sikre, at de værdifulde landskaber bevares, herunder at de åbne kyster og geologiske værdier fortsat udgør en væsentlig natur- og landskabsværdi.

Landskabet, og særligt de bevaringsværdige landskaber bør som udgangspunkt friholdes for byggeri og tekniske anlæg af hensyn til den landskabelige oplevelse. Det er også vigtigt, at der i benyttelsen af det åbne land generelt er fokus på, hvordan nye elementer udformes og placeres, så de indpasses bedst muligt i landskabet.

Kommuneplan 2013

I kommuneplan 2013 er landskab en del af en samlet udpegning kaldet "Interesseområder for natur, landskab og økologiske forbindelser", se bilag med gældende udpegning. I forbindelse med at 'Grønt Danmarkskort' blev indført i planloven, blev kommunerne pålagt en proces med lokale naturråd. Processen har også på Bornholm mundet ud i et forslag til en ny udpegning af naturinteresserne, hvor landskabet ikke indgår som element. Derfor er det oplagt og helt på linje med de nationale interesser, at landskabsinteresserne udskilles i sit eget tema med egne udpegninger på kort og tilhørende retningslinjer.

Bornholms forskelligartede og attraktive landskaber udgør en stor kvalitet, både i forhold til bosætning, turisme, erhverv og fritidsliv.

Landskaberne kan ses som en strategisk ressource i forhold til den vækst, som Bornholm har oplevet i disse år – og som kan presse vores landskaber.

Det er i den forbindelse vigtigt at der tages udgangspunkt i landskabet og dets kvaliteter og karaktertræk, når der planlægges for byudvikling, turismeudvikling, veje, tekniske anlæg eller byggeri i det åbne land. På den måde kan landskabet være med til at skabe merværdi og i højere grad spille sammen med Bornholms udvikling.

Når landskabets værdier, sårbarheder og potentialer er kendt, kan man bedre tage de nødvendige hensyn i planlægningen i forhold til en afvejning mellem benyttelse og beskyttelse af landskaberne fremover.

Grundlag for udpegningerne til kommuneplan 2020

Administrationen har udarbejdet en landskabsanalyse efter landskabskaraktermetoden, som er den anbefalede analysemetode. Bornholm er blevet inddelt i 11 karakterområder, som beskrives og vurderes. Landskabsanalysen danner grundlag for udpegningerne af landskabsinteresserne, men den kan også bruges i forbindelse med sagsbehandling hvor der kræves en landskabelig vurdering. Se landskabsanalysen her: [link til landskabsanalysen](#)

For at præcisere landskabsværdierne er der ud fra landskabsanalysen lavet to typer udpegninger som forslag til kommuneplan 2020: "Særligt værdifulde landskaber" og "Større sammenhængende landskaber".

De **særligt værdifulde landskaber** er landskaber der er noget helt særligt. Det er f.eks. Paradisbakkerne, Svartingedalen og store dele af klippekysterne. For disse områder gælder som udgangspunkt, at der ikke må gennemføres ændringer, hvis det forringer områdets landskabelige værdier eller ikke understøtter de værdifulde karaktertræk. Nødvendigt landbrugsbyggeri er dog undtaget.

De **større sammenhængende landskaber** er landskaber i større skala med ensartede og værdifulde landskabsstrukturer. Det er særlige områder præget af sprækkedale, større skovområder, landskaber med store udsigter eller landskaber, der fremstår helstøbte og upåvirket af støj, lys eller større tekniske anlæg.

For de større sammenhængende landskaber gælder at de som udgangspunkt skal friholdes for etablering af nye større anlæg eller udvidelse af eksisterende anlæg, der slører landskabssammenhængene eller kan påvirke omgivelserne visuelt eller støjmæssigt.

Nødvendige anlæg kan placeres i større sammenhængende landskaber, hvis det kan ske uden negativ påvirkning af de landskabelige interesser, og hvis de ikke med rimelighed kan henvises til en anden placering.

Udtjente, større tekniske anlæg kan som udgangspunkt ikke genetableres inden for områderne.

Der kan ikke opføres vindmøller (bortset fra husstandsvindmøller) eller større solcelleparker i større sammenhængende landskaber.

De to udpegninger er vist på kort i bilagene. Udpegningerne er i udkast og viser hovedtrækkene. Der kan fortsat ske små justeringer i udpegningerne.

Konsekvenser

Administrationen lægger op til en større vægtning af Bornholms landskaber i kommuneplanen. Udpegningerne har en større geografisk udstrækning. Nogle steder dækker de skov- og naturområder, som i forvejen er godt beskyttet af anden lovgivning, men andre steder kan udpegningerne udgøre en forhindring for et nyt anlæg eller byggeri. En forhindring som gør, at alternativer skal undersøges for et byggeri/anlæg og at udformning og placering skal tage hensyn til landskabsværdierne. Byggeri som er nødvendigt for landbrugsdriften er undtaget. Det er ikke forbudszoner, men alligevel nogle områder, som vi som kommune vil anstrenge os for at passe på til glæde for os selv og fremtidige generationer.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 4: Kommuneplantema: Skovrejsning

Bilag

Udpegninger i kommuneplan 2013

Forslag til ændrede udpegninger

Følsomme grundvandsområder

Åbent punkt

4 Kommuneplantema: Skovrejsning

01.02.05P16-0168

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	4	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som et led i udarbejdelsen af forslag til kommuneplan 2020 præsenteres udvalgene for en række temaer, som skal revideres. Dette tema handler om, hvor skovrejsning er ønsket og hvor det er uønsket. Udpegningerne skal revideres, så de dels imødekommer strategiens mål om at anvende skovrejsning til beskyttelse af drikkevandet og dels som konsekvens af de nye landskabsudpegninger så der ikke plantes skov i særlige landskaber som har en åben karakter. Udvalgene skal godkende oplægget til temaets indhold i forhold til indarbejdelse i kommuneplan 2020.

Indstilling og beslutning

Kommunaldirektøren indstiller, at

- oplægget til skovrejsningstemaet godkendes til indarbejdelse i forslag til kommuneplan 2020

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

I kommuneplan 2013 er der udpeget både skovrejsningsområder, hvor skovrejsning er ønsket og områder, hvor skovrejsning er uønsket. Disse udpegninger stammer fra regionplanerne fra amtets tid. Udpegningerne fastholdes som udgangspunkt, men revideres specifikt som konsekvens af dels strategi for kommuneplan 2020 og dels revisionen af landskabstemaet. De gældende udpegninger i kommuneplan 2013 ses i bilaget 'Udpegninger i kommuneplan 2013'.

Begreberne i skovrejsningstemaet

Skovrejsningsområder er områder, hvor plantning af ny skov særligt fremmes. De danner grundlag for den statslige skovrejsning og for offentlig støtte til privat skovrejsning. Tilplantningen er frivillig for lodsejere og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres ny bebyggelse og etableres anlæg, der er nødvendige for landbrugsdriften. Det betyder også, at hvis Bornholms Regionskommune vil sikre en realisering af skovrejsningen, skal der mere til end en udpegnings i kommuneplanen (opkøb af arealer og kommunal skovrejsning).

Skovrejsning uønsket er områder, hvor andre interesser varetages, fx landskabelige interesser. Det er dog ikke udelukket, at en privat lodsejer kan rejse skov i et 'skovrejsning uønsket'. Det kræver en tilladelse fra kommunen, som kun kan gives, hvis skovrejsningen

efter en konkret vurdering ikke forringer fx de landskabelige værdier. Udpegningen er bindende for kommunen selv.

Neutralområder er de områder, som ikke er omfattet af de to ovennævnte udpegninger. Her kan der godt rejses skov, men det statslige tilskud er ikke helt så stort som i et skovrejsningsområde.

Nationale interesser

Det er en national interesse, at kommuneplanerne understøtter skovlovens formål om at forøge skovarealet og målet i Danmarks Nationale Skovprogram fra 2002 om, at *"skovlandskaber skal dække 20-25 procent af Danmarks areal i løbet af en trægeneration (80-100 år)"*. På Bornholm er 20-23% af øens areal dækket af skov. Dermed lever Bornholm op til det nationale skovprogram's målsætning.

Udpegninger på kort

Ifølge strategi for kommuneplan 2020, som netop har været i høring, skal vi udpege skovrejsningsområder på særligt følsomme drikkevandsområder for at muliggøre skovrejsning med mest muligt tilskud.

Som konsekvens af landskabstemaet (se tidligere dagsordenspunkt), hvor de særligt værdifulde landskaber er blevet udpeget, skal de landskaber som er karakteriseret ved at være åbne, udpeges som områder, hvor skovrejsning er uønsket, for at beskytte landskabernes åbne karakter.

Administrationens første udkast til ændringer i udpegningerne ses i bilaget 'forslag til ændrede udpegninger'. Det er fremhævet hvor nye områder udpeges til hhv. skovrejsning og skovrejsning uønsket.

Desuden vil administrationen se på muligheder for bynære skovrejsningsområder samt skovrejsningsområder, som kan understøtte Grønt Danmarkskort og Bornholms Grønne Bølge, jf. strategien for kommuneplanen. De konkrete forslag fremgår endnu ikke af kortene og det forventes at blive nogle mindre tilføjelser. Udvalgene vil blive præsenteret for de færdige udpegninger i forbindelse med godkendelsen af forslag til kommuneplan 2020. Det er muligt for udvalget at komme med konkrete ændringsforslag eller ønsker til udpegningerne ved denne behandling eller at vedtage forslaget med konkrete ændringer ved behandlingen af forslaget.

Målsætning

I kommuneplan 2013 handler skovrejsning især om den kommunale skovdrift.

Administrationen foreslår imidlertid, at temaet i kommuneplan 2020 alene skal handle om udpegningerne til hhv. skovrejsningsområder og områder, som skal friholdes for skovrejsning. Den kommunale drift kan og bør ikke reguleres i kommuneplanen.

Folkeskoven i Vestermarie

Området i Vestermarie, hvor administrationen i øjeblikket arbejder for at rejse en folkeskov er ikke udpeget i kortet. Årsagen er, at på tidspunktet for kommuneplanens offentliggørelse, vil projektet være gennemført og arealet registreret som fredskov. Det giver derfor ikke mening af udpege det som skovrejsningsområde.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 5: Til Natur og Miljøudvalget: Status Vandplanprojekter

Bilag

Bilag 1 Miljømål i vandløbene på Bornholm (MiljøGIS).

Bilag 2 Den samlede økologiske tilstand i vandløbene på Bornholm (MiljøGIS)

Bilag 3 Processen for Kommunens arbejde med implementering af indsatserne jf. Statens Vandområdeplaner

Bilag 4 Statusoversigt over kommunens projekter jf. Statens Vandområdeplaner

Bilag 5 Høringssvar fra Niels Tholstrup

Åbent

5 Vandplaner

06.02.10G01-0007

Behandling

Natur- og Miljøudvalget

Mødedato

27-08-2019

Åbent punkt

5

Lukket punkt

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Natur og Miljø har siden 2009 haft til opgave, at iværksætte en række miljømæssigt forbedrende indsatser i de bornholmske vandløb. Disse indsatser er beskrevet i Statens Vandområdeplaner 2015-2021 og Indsatsprogrammet for Bornholm. Kommunalbestyrelsen er, ifølge §5 i Bekendtgørelse om Indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, forpligtet til at gennemføre de indsatser, der er fastlagt.

Med denne sagsfremstilling præsenteres det juridiske fundament på området, og der gives en kort status opdatering af kommunens indsats med vandløbsrestaureringer. Samtidig præsenteres nogle af de forhindringer, der kan være årsag til, at projekterne ikke gennemføres. Det fremlægges ligeledes, hvordan kommunen håndterer det, når vi bliver mødt af manglende ønske om medvirken hos lodsejerne, der skal afgive jord til projekterne.

Under den første Vandplanperiode 2009-2015, gennemførte kommunen 3 indsatser. Kommunen fik taget 6 indsatser ud af Vandplanerne som følge af manglende omkostningseffektivitet¹. 5 indsatser blev overflyttet til nuværende planperiode, hvor der også kom 2 nye indsatser til. Ud af de 5 overførte projekter, har kommunen fået afslag på tilskud til lodsejererstatning i 3 af sagerne, og behøver derfor ikke gennemføre disse. Der er ansøgt om at blive fritaget for at gennemføre et projekt (Møllebækken) hvor tilsagnsfristen er overskredet og vi har fået afslag på forlængelse. Pt. arbejder kommunen med at få gennemført følgende projekter:

- Genåbning af en rørlagt strækning i øvre Samsing å ved Marevad Bro (VP 1)
- Fjernelse af 2 spærringer i Øle å ved hhv. Slusegård Vandmølle og Ågård Vandmølle (VP 2)

Projekterne står til at skulle gennemføres, da kommunen har fået tilsagn om økonomisk tilskud til gennemførelse/tilskud til lodsejerstøtte.

Lodsejeren i øvre Samsing å medvirker ikke frivilligt i projektet. Der er opnået frivillig medvirken fra lodsejerne for projekterne i Øle å. Det er ikke en forudsætning for gennemførelse, at lodsejerne deltager frivilligt.

Natur og Miljø informerer om status for og processen med implementering af Vandplanindsatserne. Herunder berettes der også om kommunens håndtering af manglende frivillighed blandt lodsejerne.

¹ Hvis de økonomiske omkostninger, der er forbundet med restaureringen ikke anses som rimelige i forholdet til restaureringens effekt.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- a) Bornholms Regionskommune gennemfører de Vandplanindsatser, der fremgår af Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter, Vandområdedistrikt Bornholm. Kommunalbestyrelsens forpligtelse til at gennemføre er beskrevet i Indsatsbekendtgørelsens § 5, der udmønter EU's Vandrammedirektiv, hvis primære formål er at forebygge yderligere forringelse og beskytte og forbedre vandøkosystemernes tilstand.
- b) Vandplanprojekterne gennemføres kun, hvis kommunen får tilsagn om økonomisk tilskud til gennemførelse/tilskud til lodsejerstøtte hos Miljøstyrelsen. Hvis der gives tilskud er kommunen forpligtet til at gennemføre. Kommunen har ingen udgifter ved gennemførelse af projekterne. Det er ikke en forudsætning for gennemførelse, at lodsejer deltager frivilligt, da indsatsprogrammet er bindende. Kommunen iværksætter ekspropriation til at gennemføre foranstaltninger når det kræves, jf. Vandløbslovens § 71. Der er tale om en rådighedsindskrænkning, hvor udgifterne til ekspropriation dækkes af tilskud fra Miljøstyrelsen.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Godkendt.

Sagsfremstilling

Natur og Miljø har siden 2009 haft til opgave, at iværksætte en række miljømæssigt forbedrende indsatser i de bornholmske vandløb. Disse indsatser er beskrevet i Statens Vandområdeplaner og Indsatsprogrammet for Bornholm. Med denne sagsfremstilling præsenteres det juridiske fundament på området, og der gives en kort status opdatering af kommunens indsats med vandløbsrestaureringer. Samtidig præsenteres nogle af de forhindringer, der kan være årsag til, at projekterne ikke gennemføres. Det fremlægges ligeledes, hvordan kommunen håndterer det, når vi bliver mødt af manglende ønske om medvirken hos lodsejerne, der skal afgive jord til projekterne.

EU's vandrammedirektiv fastlægger rammerne for beskyttelsen af vores vandmiljø dvs.: Vandløb, søer, kystvande, grundvand mv. Direktivet fastsætter en række miljømål, der skal opfyldes inden for en fastsat frist. I direktivet er der ligeledes opstillet overordnede rammer for den administrative struktur, for planlægning og gennemførelse af miljøtiltag og for overvågning af vandmiljøet.

Vandrammedirektivet er udmøntet i dansk lovgivning i Bekendtgørelse af lov om vandplanlægning. Loven har til formål at fastlægge rammerne for beskyttelse og forvaltning af overfladevand og grundvand. I Lov om Vandplanlægning er Danmark inddelt i 4 Vandområdedistrikter, hvor Bornholm har sit eget Vandområdedistrikt.

Miljø- og fødevareministeriet har udarbejdet en Vandområdeplan, der gælder for vandområdedistrikterne i Danmark. Vandområdeplanen informerer myndigheder og offentligheden om planer for forbedring af miljøtilstanden i recipienterne. Nuværende Vandområdeplan afløser første Vandplanperiode fra 2009-2015.

Miljømålene for hvert vandområdedistrikt står beskrevet i Bekendtgørelse om miljømål for overfladevand og grundvandforekomster, hvor målene for Vandområdedistrikt Bornholm er beskrevet i bekendtgørelsens bilag 3. Miljømålene for de udpegede recipienter fremgår af

MiljøGIS (se bilag 1). Novana, som er statens store overvågningsprogram, der overvåger tilstanden i bl.a. de bornholmske vandløb i samarbejde med miljøcentrene, har klassificeret tilstanden i vandløbene i Danmark. Tilstanden af de bornholmske vandløb fremgår af MiljøGIS (se bilag 2).

Kommunalbestyrelsen er ifølge Bekendtgørelse om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter § 5, forpligtet til at gennemføre de foranstaltninger, der er fremlagt i bilagene. Restaureringsindsatserne på Bornholm omhandler genåbning af rørlagte strækninger samt fjernelse af spærringer (gamle dæmninger, mølleanlæg mv.). Myndighederne kan ansøge om tilskud fra Staten til gennemførelse af restaureringerne. Processen er beskrevet i bilag 3.

Miljøstyrelsen kan på kommunalbestyrelsens anmodning træffe afgørelse om, at kommunen kan undlade at gennemføre de fastlagte foranstaltninger, hvis styrelsen vurderer, at behovet for foranstaltninger er anderledes end forudsat, ved fastlæggelsen af foranstaltningerne. Kommunalbestyrelsen kan ifølge § 6, stk. 2 undlade at gennemføre restaureringen, hvis:

- Kommunalbestyrelsen ikke opnår tilsagn om tilskud til at gennemføre en restaurering af et vandløb eller sø fordi, den ikke vurderes at have den nødvendige forbedrende effekt på området.
- Kommunalbestyrelsen ikke opnår tilsagn om tilskud til at gennemføre en restaurering af et vandløb eller en sø fordi, de økonomiske omkostninger forbundet med restaureringen ikke anses som rimelige i forholdet til dens effekt (manglende omkostningseffektivitet²) og det ikke vurderes, at restaureringen kan gennemføres på en anden måde.

Kommunen har gennemført 3 indsatser under 1. planperiode (se bilag 4). Kommunen har fået 6 indsatser taget ud af Vandplanerne som følge af manglende omkostningseffektivitet. 5 indsatser blev overført til 2. planperiode, hvor der kom 2 nye projekter til i Øle å.

Kommunen har i sommeren 2019, fået afslag på tilskud til lodsejererstatning i 3 projekter som er overført fra vandplan 1. Disse projekter er kommunen fritaget for at gennemføre. Kommunen har ansøgt om at blive fritaget for at gennemføre indsatsen i Møllebækken, grundet overskridelse af frist for gennemførelse og afslag på forlængelse af fristen.

Kommunen har dermed 3 indsatser tilbage, som står til at skulle gennemføres (+ Møllebækken hvor vi venter på afklaring) herunder:

- Genåbning af en rørlagt strækning i øvre Samsing å ved Marevad Bro (VP 1)
- Fjernelse af 2 spærringer i Øle å ved hhv. Slusegård Vandmølle og Ågård Vandmølle (VP 2)

Kommunen har fået tilsagn om tilskud til gennemførelse af indsatsen i øvre Samsing å. Der er også givet tilsagn om tilskud til lodsejererstatning. Lodsejeren (Niels Christian Tholstrup, Fejlerevej 11, 3782 Klemensker ved ejerskifte Lars Tholstrup) ønsker ikke at deltage i projektet (se bilag 5).

Kommunen har ansøgt om tilskud til gennemførelse af indsatserne i Øle Å og afventer svar på dette. Begge lodsejere medvirker frivilligt i projekterne.

Angående manglende frivillighed fra lodsejerside, så har Miljø- og Fødevareministeriet meddelt følgende retningslinjer til kommunerne (brev af 22. februar 2016):

² Her kan der både være tale om afslag i forbindelse med ansøgning om tilskud til gennemførelse af projektet og afslag på ansøgning om tilskud til lodsejererstatning.

- Indsatsprogrammet er bindende, idet der er nødvendigt for at sikre opnåelse af vandrammedirektivets miljømål og god tilstand. De er en del af Danmarks EU-retslige forpligtelse.
- Kommunerne er forpligtede til at gennemføre alle fastlagte indsatser, uanset om der kan opnås frivillig medvirken fra lodsejerne.
- Vandløbslovens § 37 indeholder den nødvendige hjemmel til at gennemføre.
- Lodsejeren har ret til at få afprøvet spørgsmålet om erstatning ved taksationskommissionen, men de kan ikke underkende kommunens afgørelse.
- Kommunen kan få behandlet en eventuel ny erstatningssum hos Miljøstyrelsen.
- Hvis Miljøstyrelsen ikke vurderer, at den nye erstatningssum er omkostningseffektiv og der derfor ikke kan ydes tilskud, kan Miljøstyrelsen fritage kommunen for forpligtelse til at gennemføre projektet efter en ansøgning herom.

Kommunen vurderer ud fra: § 5 i indsatsbekendtgørelsen, ovenstående retningslinjer og dialog med Miljøstyrelsen, at kommunen har pligt til at gennemføre projekterne - også selvom lodsejer ikke ønsker at projektet gennemføres.

Der vil blive anvendt følgende hjemler til at træffe afgørelse om gennemførelse af projektet:

- Vandløbslovens § 37: Kommunen kan iværksætte restaureringsforanstaltninger.
- Vandløbslovens § 71: Kommunen kan iværksætte ekspropriation.

Angående ekspropriation, så vil der alene være tale om en delvis rådighedsindskrænkning, da det alene er projektområdet, som eksproprieres, da det skal omlægges til natur. Det vil blive anført i afgørelsen at: "Gennemførelse og ekspropriation forudsætter, at der ydes fuldt tilskud til projektet fra Staten, herunder også lodsejererstatning, hvis dette ønskes".

Natur og Miljø informerer om, at kommunen som udgangspunkt søger at gennemføre indsatserne ved frivillig aftale. Dette gøres ved at inddrage lodsejeren så tidligt som muligt i processen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Tilskudsordningen har ophæng i to bekendtgørelser, en kriteriebekendtgørelse, der administreres af Miljøstyrelsen, og en tilskudsbekendtgørelse, der administreres af Fiskeristyrelsen. Fiskeristyrelsen kan give tilskud på 100 pct. af de tilskudsberettigede udgifter. Hvis kommunen får afslag på tilskud, kan kommunen ansøge om, at projektet tages ud af Vandområdeplanerne hos Miljøstyrelsen.

Supplerende sagsfremstilling og/eller Administrativ tilføjelse

Klik her for at skrive tilføjelse

Punkt 6: Analyse af det kommunale beredskabs robusthed

Åbent punkt

6 Analyse af det kommunale beredskabs robusthed

14.00.00P05-0005

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	6	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur- og Miljøudvalget blev på mødet den 4. juni 2019 orienteret om, at robusthedsanalysen af de kommunale beredskaber var forestående. Orienteringen blev taget til efterretning og samtidig blev der givet udtryk for, at udvalget ønskede en løbende orientering i processen.

Konsulentfirmaet igangsatte medio maj 2019 arbejdet med analysen og afviklede en række indledende dialogmøder med de kommunale beredskaber i juni måned. Herefter skal afvikles 12 møder med de kommunale beredskaber, enten enkeltvis eller i mindre grupper. Mødet med det kommunale beredskab på Bornholm blev afholdt mandag den 12. august som det første i rækken. Samme dag blev der afholdt et separat møde med Beredskabsstyrelsen Bornholm.

Det overordnede formål med mødet var at drøfte:

- Drøftelse af indsamlet data
- God praksis inden for dimensionering, kapacitetsanvendelse og samarbejde med Beredskabsstyrelsen og andre aktører.
- Forslag til bedre ressourcudnyttelse af kapaciteter i Beredskabsstyrelsen, Forsvaret mv.
- Eventuelle øvrige udviklingsmuligheder i det kommunale beredskab

Konsulentfirmaet forventer at indkalde de kommunale beredskaber i mindre grupper i løbet af oktober måned for at gennemgå et udkast til et samlet svar. Den 15. november skal analysen afleveres til Forsvarsministeriet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Natur- og Miljøudvalget blev på mødet den 4. juni 2019 orienteret om, at robusthedsanalysen var forestående. Orienteringen blev taget til efterretning og samtidig blev der givet udtryk for, at udvalget ønskede en løbende orientering i processen.

Det fremgår af "Aftale om forsvarsområdet 2018-2023", indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre januar 2018, at der skal "igangsættes en undersøgelse af robustheden og dimensioneringen af de kommunale redningsberedskaber. Arbejdet forventes færdiggjort i 2019. Det analyseres i den forbindelse, om værnepligtige i det statslige redningsberedskab kan støtte relevante kommunale beredskaber i forbindelse med værnepligten. Kommissorium herfor forelægges forligskredsen til godkendelse".

Forsvarsministeriet har tildelt Implement Consulting Group opgaven med at gennemføre undersøgelsen. Undersøgelsen vedrører det kommunale redningsberedskabs lovbundne opgaver, tilrettelæggelse og praksis, som er reguleret i beredskabsloven.

Undersøgelsen skal:

- afdække baggrunden for den aktuelle dimensionering af kapaciteterne i de kommunale redningsberedskaber og årsagerne til eventuelle forskelle
- give solid indsigt i udviklingen i de kommunale redningsberedskabers indsats over en 10-årig periode samt tilkaldelse af assistancer og arbejdet med den borgerrettede brandforebyggelse i perioden 2016-2018
- beskrive forskellige former for god praksis, som bidrager til at sikre robustheden i de kommunale redningsberedskaber, fx gennem hensigtsmæssig dimensionering og samarbejde på tværs
- give konkrete forslag til forbedret udnyttelse af samfundets samlede ressourcer, herunder inddragelse af Beredskabsstyrelsens ressourcer, kapaciteter fra de øvrige dele af Forsvarsministeriets område og det løbende samarbejde mellem stat og kommuner
- lede til et antal forskellige modeller for, hvordan Beredskabsstyrelsens værnepligtige kan støtte kommunale redningsberedskaber i forbindelse med værnepligten. Modellerne udarbejdes med udgangspunkt i den nuværende værnepligtsuddannelse.

Som det fremgår af kommissoriet, gennemføres undersøgelsen indenfor rammerne af det samlede eksisterende redningsberedskab og har således ikke til formål at ændre ved den overordnede opgave-, ansvars- og kompetencefordeling på området.

Undersøgelsen vedrører endvidere ikke fordelingen af udgifter til redningsberedskabet mellem kommune og stat.

Konsulentfirmaet igangsatte medio maj 2019 arbejdet med analysen og afviklede en række indledende dialogmøder med de kommunale beredskaber i juni måned. Herefter skal afvikles 12 møder med de kommunale beredskaber, enten enkeltvis eller i mindre grupper. Mødet med det kommunale beredskab på Bornholm blev afholdt mandag den 12. august som det første i rækken.

Det overordnede formål med mødet var at drøfte:

- Drøftelse af udvalgte kortlægningsresultater fra indsamlet data
- God praksis inden for dimensionering, kapacitetsanvendelse og samarbejde med Beredskabsstyrelsen og andre aktører.
- Forslag til bedre ressourceudnyttelse af kapaciteter i Beredskabsstyrelsen, Forsvaret mv.
- Eventuelle øvrige udviklingsmuligheder i det kommunale beredskab

Konsulentfirmaet forventer at indkalde de kommunale beredskaber i mindre grupper i løbet af oktober måned for at gennemgå et udkast til et samlet svar. Den 15. november skal analysen afleveres til Forsvarsministeriet.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 7: Anlægsregnskab for reovering af broer og bygværker 2018

Åbent punkt

7 Anlægsregnskab for renovering af broer og bygværker 2018

05.03.06S00-0006

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	7	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Godkendelse af anlægsregnskab for projektet renovering af broer og bygværker 2018, idet projektet er afsluttet i regnskab 2019. Anlægsbevillingen er godkendt i kommunalbestyrelsen den 22. marts 2018.

Jf. Kasse- og Regnskabsregulativets bilag 5.5.1 skal der for anlægsarbejder med bruttoudgifter over 2 mio. kr. udarbejdes særskilt anlægsregnskab, der forelægges kommunalbestyrelsen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- a) anlægsregnskabet for projektet renovering af broer og bygværker 2018 godkendes, og
- b) at overskuddet på 14.869 kr. overføres til den disponible anlægspulje, veje og broer i forbindelse med budgetoverførslerne fra 2019 til 2020.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:
Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen godkendte den 22. marts 2018 en anlægsbevilling på 2.900.000 kr. til renovering af broer og bygværker 2018.

Bornholms Regionskommune er ansvarlig for vedligeholdelse af 350 broer og bygværker på det samlede offentlige vejnet. Prioriteringen af brorenoveringen foretages med baggrund i brorenoveringsdatabasesystem Broconsult.

Renoveringen omfattede følgende prioriterede bygværker:

- Bro nr. 1026 – Melstedvej, fugtisolerung og betonreparationer på bygværket
- Bro nr. 1518 – Segenvej, udskiftning af ødelagte frontmure med indstøbte betonrør samt erosionssikring ved ind og udløb med stensætning.
- Bro nr. 3021 – Hjortevej. Totaludskiftning af eks. konstruktion med ny præfabrikeret betonelement-tunnel.

- Bro nr. 4034 – Cykelstibro, Søbækken Nexø, eks. gamle jernbanebro udskiftes med ny konstruktion i Fiberline eller Azobe dimensioneret til cykelstianlægget.

Entreprisen blev udført i overensstemmelse med udbudsmaterialet – broentreprisen blev udført af PL Entreprise A/S.

Økonomiske konsekvenser

Center for Ejendomme og Drift, Vej, park og anlæg, har gennemført projektet i overensstemmelse med projektbeskrivelsen og anlægsbevillingen forelagt kommunalbestyrelsen den 22. marts 2018.

Beløb i hele kroner	Forbrug 2018	Forbrug 2019	Samlet forbrug
Projektering	538.057	42.520	580.577
Kontraktarbejder	2.027.999	200.000	2.227.999
Ekstraarbejder	76.555		76.555
I alt	2.642.611	242.520	2.885.131

Beløb i hele kroner	Anlægs- bevilling	Samlet Forbrug	Overskud
I alt	2.900.000	2.885.131	14.869

Overskuddet på 14.869 kr. overføres til den disponible anlægspulje, veje og broer i forbindelse med sagen om budgetoverførsler fra 2019 til 2020, der forventes at blive godkendt i kommunalbestyrelsen i april 2020.

Supplerende sagsfremstilling

Klik her for at skrive tilføjelse

Punkt 8: Overfladevand og jordforureninger - regionernes risikoscreeninger

Bilag

Risikolokaliteter og økonomi

Åbent punkt

8 Overfladevand og jordforureninger - regionernes risikoscreeninger

09.08.00A21-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	8	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Staten har pålagt Danske Regioner at foretage risikoscreeninger for jordforurening i forbindelse med målsat overfladevand for at kunne overholde vores internationale forpligtigelser til vandrammedirektivet. Ud fra disse screeninger skal det vurderes hvor mange sager der nærmere skal undersøges og i hvilke, der skal foretages afværgeforanstaltninger.

Det anslås, at udgifterne for undersøgelse og afværgeforanstaltninger for Bornholms Regionskommune beløber sig til ca. 10,1 mio. kr.

Oplægget fra Danske Regioner er, at udgifterne til undersøgelse og afværgeforanstaltninger finansieres 100% via DUT-midlerne, da der er tale om ekstraopgaver, der ikke er del af det nuværende regionale budget. Dette skal afklares i en forhandling mellem Danske Regioner og Miljøstyrelsen i foråret 2019.

Natur- og Miljøudvalget skal beslutte der skal gives fuldmagt til Danske Regioner til at forhandle den samlede finansiering.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Der gives fuldmagt til Danske Regioner til at forhandle den samlede finansiering for undersøgelse og afværgeforanstaltninger i forbindelse med målsat overfladevand

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Regionerne har i perioden 2014-2018 gennemført risikovurderinger af de på landsplan ca. 36.000 kendte jordforureninger ift. om disse forureninger udgør en potentiel risiko for målsat overfladevand og internationale naturbeskyttelsesområder. Risikovurderingerne er for hovedpartens vedkommende gennemført vha. Miljøstyrelsens screeningsværktøj til risikovurdering af jordforureninger ift. overfladevand.

Bornholms Regionskommune har gennemført tilsvarende risikovurderinger for de ca. 150 kortlagte jordforureninger på Bornholm.

Resultatet af dette arbejde er, at der på landsplan er identificeret i alt 1.228 lokaliteter, som udgør en potentiel risiko (1.218 lokaliteter i regionerne og 10 i Bornholms Regionskommune). Derudover forventes det, at den fremtidige kortlægning af endnu ukendte jordforureninger vil

resultere i yderligere 365 potentielle risikolokaliteter i regionerne og 3 potentielle risikolokaliteter på Bornholm.

Gennemførelse af den nødvendige indsats på de potentielle risikolokaliteter i forbindelse med vandområdeplanerne 2021-2027 er estimeret at ville koste ca. 1,3 milliarder kroner.

Udgifter - regionerne

De nødvendige forureningsundersøgelser til endelig afdækning af overfladevandsrisikoen på de 1.218 lokaliteter er estimeret til at koste ca. 395 millioner kroner.

Udgifterne til efterfølgende afværgeforanstaltninger på lokaliteter med reel risiko er opgjort til 850 millioner kr.

Udgifterne til risikoafklaring af de fremtidige ca. 365 risiko-lokaliteter er estimeret til ca. 55 millioner kr. Udgifterne til afværgeforanstaltninger inden for denne gruppe af lokaliteter er opgjort til ca. 16 millioner kr. Den samlede indsats ift. overfladevand og natur på de lokaliteter, som kortlægges fra 2019 og frem, forventes således at ville koste 71 millioner kr.

De ovennævnte beløb omfatter udgifter til selve forureningsundersøgelserne og afværgeforanstaltningerne (typisk udført af rådgivere og entreprenører) samt til regionernes arbejde med udbud, projektstyring mv. i forbindelse med projekterne.

Næsten halvdelen af de samlede udgifter på ca. 1,3 milliarder kr. går til undersøgelser og afværge af de 36 store jordforureninger, som udgør en risiko for overfladevand.

Udgifter - Bornholm

Ved udgangen af 2018 havde Bornholms Regionskommune udpeget 10 potentielle risikolokaliteter på øen, heraf 4 lossepladser. For samtlige lokaliteter har regionskommunen vurderet, at der kun er indsats ift. overfladevand. Iht. Regionskommunens vurdering er der ingen store jordforureninger eller generationsforureninger på Bornholm.

Der er gennemført overslagsmæssige beregninger for, hvor meget det vil koste at gennemføre den nødvendige indsats ift. de 10 risikolokaliteter på Bornholm. Beregningerne er gennemført med samme metodik som økonomiberegningerne for de fem regioner. Som det fremgår af tabellen nedenfor, er udgifterne til forureningsundersøgelser til endelig risikoafklaring for de 10 lokaliteter beregnet til 4 mio. kr.

Det er vurderet, at risikoafklaringen af de 10 lokaliteter vil føre til et enkelt afværgeprojekt. Prisen for dette afværgeprojekt er vurderet til 5,3 millioner kr. inkl. regionskommunens lønudgifter mv. Dette er gennemsnitsprisen for et afværgeprojekt på en "almindelig" lokalitet og en losseplads. Denne gennemsnitspris er valgt, fordi det ikke vides på forhånd, hvilken type lokalitet, der skal afværges.

Endelig er det vurderet, at den fremtidige kortlægning af jordforureninger på Bornholm vil resultere i yderligere 3 potentielle risikolokaliteter, men at ingen af disse vil have behov for afværgeforanstaltninger. Det er vurderet, at udgifterne til risikoafklaring af disse 3 lokaliteter vil blive i alt 0,8 mio. kr. inkl. lønudgifter mv.

Alt i alt er den samlede indsats for at beskytte Bornholms overfladevand mod skadelig påvirkning fra jordforureninger således opgjort til 10,1 mio. kr.

Estimerede udgifter til forureningsundersøgelser, som er nødvendige for at gennemføre endelig risikoafklaring på de 10 risikolokaliteter på Bornholm.

Lokalitets-status	Indsatser	Antal lokaliteter	Antal undersøgelser	Enhedspris Mio. kr	Pris mio. kr
V1	OFV	5	5	0,1	0,5
V2	OFV	1	2 ¹	0,3	0,6
Lossepladser V1	OFV	1	1	0,2	0,2
Lossepladser V2	OFV	3	3	0,6	1,8
SUM		10	11	-	3,1
Regionskommunens lønudgifter (30 %)					0,9
SUM incl. regionskommunens lønudgifter					4,0
<p>*: Antallet af undersøgelser, som skal gennemføres på V2 kortlagte lokaliteter er opgjort som A+B A er antallet af V2-kortlagte lokaliteter, som vi kender i dag. B er den delmængde af de V1 kortlagte lokaliteter, som vi kender i dag, der forventes at skulle undersøges yderligere efter at de har været igennem en indledende forureningsundersøgelse</p>					

Mandat til forhandling

Det følger af jordforureningslovens § 64, at i Bornholms Regionskommune udøver kommunalbestyrelsen de opgaver, som loven henlægger til regionsrådet, eller som henlægges til regionsrådet i henhold til regler udstedt efter loven.

Det betyder, at Bornholms Regionskommune som udgangspunkt selv skal forhandle med Miljøstyrelsen om finansieringen af undersøgelser og eventuelle afværgeforanstaltninger ved jordforureninger i forbindelse med målsat overfladevand.

Der kan gives fuldmagt til Danske Regioner til at forhandle en bred og ensartet løsning for finansiering af opgaven.

Dette anbefales af Natur og Miljø, at der gives fuldmagt Danske Regioner til at forhandle en bred løsning, da:

- det ikke vurderes, at de betingelser, der vil kunne gives Bornholms Regionskommune vil afvige væsentligt fra de betingelser, der aftales med resten af regionerne
- det vil kræve et væsentligt ressourcetræk på Bornholms Regionskommune at gennemføre forhandlingerne uden om Danske Regioner

Økonomiske konsekvenser

Supplerende sagsfremstilling

Punkt 9: Baltic Sea gasrørledning - BRK høringssvar på miljøkonsekvensvurdering

Bilag

BRK høringssvar Baltic Sea gasrørsledning

Åbent punkt

9 Baltic Sea gasrørledning - BRK-hørings svar på miljøkonsekvensvurdering

09.05.15P20-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	9	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhverv og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen godkender

Resumé

Center for Natur, Miljø og Fritid har udarbejdet et høringssvar og analyse af Miljøkonsekvensrapporten (VVM-rapporten) for naturgasrørledningsprojektet Baltic Pipe – den undersøiske del af gasrørledning gennem Østersøen (den polske del). Det er Center for Natur, Miljø og Fritids vurdering, at det ikke fremgår af miljøkonsekvensrapporten, at projektejer er forpligtet til økonomisk at kompensere og/eller genoprette enhver uplanlagt hændelse på miljøet (f.eks. olieudslip). Center for Natur, Miljø og Fritid har ikke haft yderligere bemærkninger.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- orientering om høringssvar til miljøkonsekvensrapporten for Baltic Sea gasrørledning tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Polens Generaldirektorat for Miljøbeskyttelse har anmodet Miljøstyrelsen – som er den danske Espoo-myndighed - om at gennemføre høring af den danske offentlighed samt berørte myndigheder og interesseorganisationer om miljøvurderingen af den polske del af gasledningen Baltic Pipe, der planlægges etableret mellem Norge og Polen via Danmark. Høring blev igangsat 17 juni.

Miljøstyrelsen har, som Espoo-myndighed (se nedenfor), til opgave at videreformidle høringssvar fra den danske offentlighed samt berørte myndigheder og interesseorganisationer til de polske myndigheder.

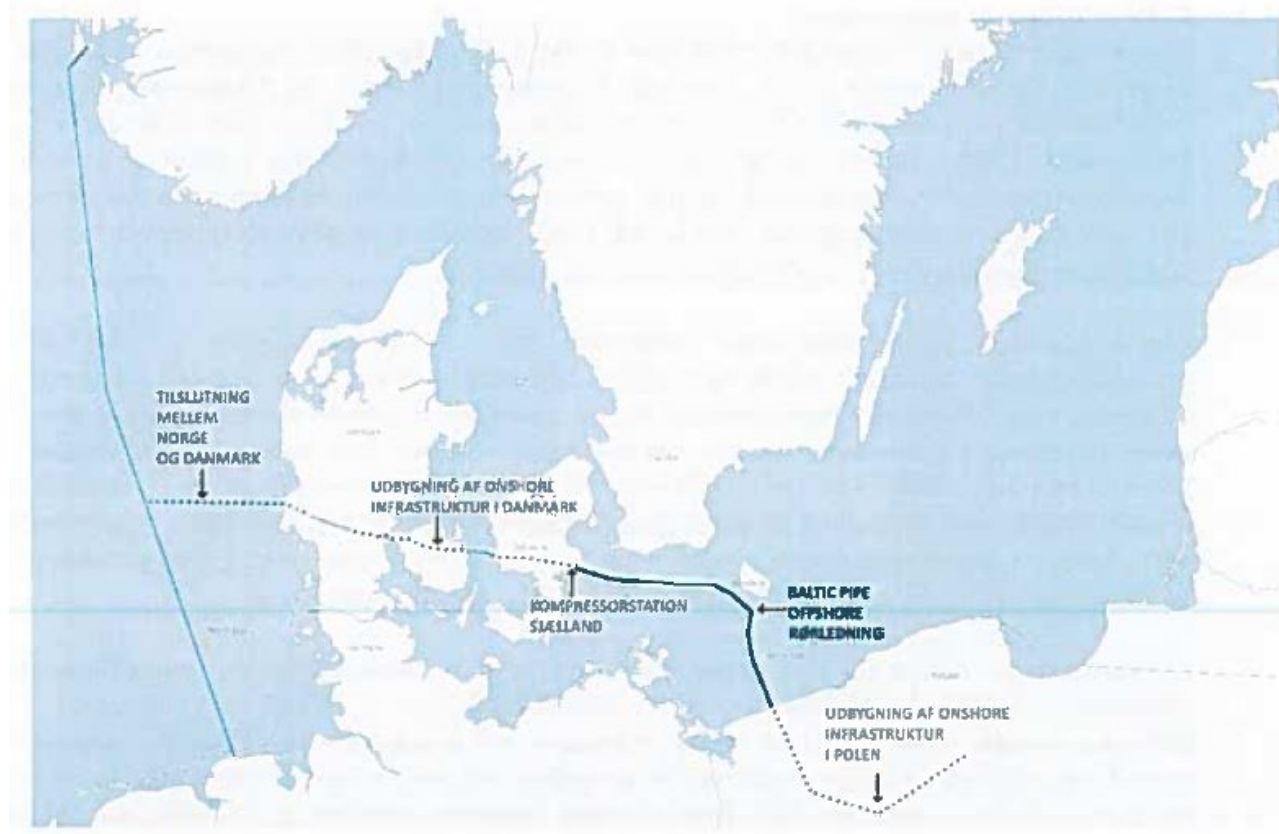
Orienteringen sker efter § 38, stk. 5 i lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Ud fra en analyse af miljøkonsekvensrapporten er BRKs høringssvar alene at, afværgeforanstaltninger ikke er fyldestgørende beskrevet. Et afsnit om

afværgeforanstaltninger ved uforudsete hændelser skal specificere, at det er projektejers ansvar, at kompensere for uforudsete hændelser.

Konkret om projektet og espoo konvention:

Rørledningen mellem Polen og Danmark placeres i Østersøen. Det forventes, at rørledningen landføres omkring Faxe på Sjælland, mens der er 3 forskellige mulige i landføringspunkter i Polen (Niechorze, Rogowo eller Gaski). Rørledningen får en total længde på mellem 250 og 280 km.

[1] Espoo konventionen: bekendtgørelse af konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne samt bekendtgørelse af protokol af 21. maj 2003 om strategisk miljøvurdering til konventionen af 25. februar 1991 om vurdering af virkningerne på miljøet på tværs af landegrænserne

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 10: Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse af klage over vurdering af beskyttelsesstatus for overdrev

Bilag

Afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet vedr. registrering af beskyttet natur på Kokkeløkken

Åbent punkt

10 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af klage over vurdering af beskyttelsesstatus for overdrev

01.05.08K02-0004

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	10	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Bornholms Regionskommune har den 14. juni 2019 modtaget Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse i en klagesag vedrørende regionskommunens afgørelse om registrering af beskyttet natur på arealet 'Kokkeløkken' beliggende Brommevej 31, 3760 Gudhjem. Miljø- og Fødevarerklagenævnet stadfæster Bornholms Regionskommunes afgørelse.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Arealet, som benævnes Kokkeløkken, er beliggende på matriklerne nr. 119h og 113 Østerlarsker. Området er i forvejen registreret som beskyttet overdrev i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Arealudpegningen er senest blevet revideret i 2006, hvor det beskyttede areals størrelse blev registreret til 3,3 ha.

Bornholms Regionskommune har efter anmodning fra klager foretaget en revurdering af arealets beskyttelsesstatus i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Klagers ønske om denne revurdering skal ses i sammenhæng med, at klager har ansøgt om en udvidelse af husdyrproduktionen på en nærliggende ejendom. I husdyrgodkendelser stilles der krav til maksimal ammoniakpåvirkning af nærliggende naturområder. Når det drejer sig om beskyttede arealer større end 2,5 ha, er kravet skærpet i forhold til arealer under denne størrelse. Størrelsen af det beskyttede areal på Kokkeløkken har derfor betydning for klagers muligheder for at udvide sin husdyrproduktion.

Kokkeløkken er fredet ved en fredning fra 1981. Fredningen har til formål at bevare den for Bornholm så karakteristiske landskabstype, som ejendommen udgør, således som den henligger som græsningsløkke, med dens biologiske, geologiske og æstetiske variation. Af fredningen fremgår det blandt andet, at arealet ikke må opdyrkes, afvandes, beplantes eller sprøjtes med pesticider, og samtidig påhviler det ejendommens til enhver tid værende ejer at foretage afgræsning og hegning af arealerne, så længe det offentlige ikke ønsker at påtage sig denne forpligtelse.

Bornholms Regionskommune har efter anmodning fra klager foretaget en vurdering af de beskyttede naturtyper på ejendommen og har i den forbindelse foretaget en intensiv besigtigelse af Kokkeløkken og inddelt arealet i delarealer.

Bornholms Regionskommune har på besigtigelsen konstateret, at Kokkeløkken består af hovednaturtypen overdrev, mens mindre delarealer er mere fugtige med engkarakter.

Bornholms Regionskommune har på baggrund af områdets vegetation og driftshistorie vurderet, at arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Det er kommunens vurdering, at arealets hovednaturtype er overdrev, men at arealet skal registreres som en mosaikforekomst af overdrev og eng med 90 % overdrev og 10 % eng.

Arealet umiddelbart vest for Kokkeløkken er ved kommunens besigtigelse og på baggrund af driftshistorien også registreret som overdrev. Den samlede størrelse af det beskyttede areal udgør herefter ca. 3,7 ha. Den del af arealet, som har sammenhængende overdrevsvegetation i forhold til husdyrbrugslovsbestemmelser, vurderes til at udgøre ca. 3,3 ha.

Bornholms Regionskommune traf den 8. januar 2019 afgørelse om denne vurdering.

Klager påklagede afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. I klagen anføres det bl.a., at der er stor forskel på vegetationen i Kokkeløkken, hvoraf en del bærer tydeligt præg af græsvegetation grundet kontinuerlig gødskning, og at det er klagers vurdering, at det beskyttede sammenhængende overdrevsareal i sig selv antager under 2 ha.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet traf den 14. juni 2019 afgørelse i sagen. Her stadfæstede klagenævnet Bornholms Regionskommunes afgørelse. Klagenævnet har bl.a. lagt vægt på, at arealet opfylder kriterierne for overdrev; tørre jordbundsforhold og vegetationens sammensætning. Endvidere har nævnet lagt vægt på, at der er tale om et sammenhængende overdrev uden biologiske og fysiske barrierer, og at der på naturarealer kan forventes en varierende naturkvalitet, hvorfor nævnet har foretaget vurderingen ud fra det samlede områdes plantesammensætning.

Figur 1 Luftfoto af Kokkeløkken og omkringliggende arealer. Arealet med beskyttet natur i henhold til afgørelsen er markeret med gul skravering.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 11: Miljø- og Fødevarerådnets afgørelse af klage over dispensation til opsætning af hegn på stendige

Bilag

Bornholms Regionskommunes afgørelse om dispensation til opsætning af hegn på stendige

Miljø- og Fødevarerådnets afgørelse sag om etablering af hegn på et dige

Åbent punkt

11 Miljø- og Fødevarerådnets afgørelse af klage over dispensation til opsætning af hegn på stendige

01.05.25K02-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	11	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter.

Resumé

Bornholms Regionskommune har den 7. august 2019 modtaget Miljø- og Fødevarerådnets afgørelse i en klagesag vedrørende regionskommunens afgørelse om dispensation til opsætning af hegn på stendige ved Hammershus. Miljø- og Fødevarerådet har ændret Bornholms Regionskommunes afgørelse til et afslag.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Miljø- og Fødevarerådnets afgørelse tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Naturstyrelsen Bornholm ansøgte i foråret 2019 om at etablere hegn på et stendige ved Hammershus på en strækning på ca. 150 m. Styrelsen ønsker at etablere hegnet som en enkelt eltråd monteret på tentorstål, som stikkes ind mellem stenene i stendiget og fastgøres i jorden inde i diget bag stenene. Der vil ikke blive flyttet på stenene, og afstanden mellem tentorstålene vil blive gjort så lang som muligt, hvilket er ca. 5 meter.

Naturstyrelsens ansøgning er begrundet i et ønske om at afgræsse arealerne omkring diget, hvortil der er behov for en mere sikker indhegning end stendiget. Naturstyrelsen har oplyst, at styrelsen med succes har afprøvet den ansøgte hegnstype på et andet dige og ansøger derfor om dispensation til at opføre et lignende hegn på det i sagen omhandlede dige.

Stendiget er beskyttet i henhold til museumslovens § 29 a, stk. 1. Forhold, som medfører en ændring af digets tilstand, kræver en dispensation.

Bornholms Regionskommune meddelte den 15. marts 2019 dispensation til det ansøgte med den begrundelse, at det ansøgte ikke vil ændre væsentligt ved digets tilstand, idet opsætningen af et hegn med tentorstål hverken vil rykke på stenene eller destabilisere diget.

Bornholms Regionskommune har vurderet, at opsætning af hegn som ansøgt er et mindre tiltag, som ikke ændrer væsentligt ved digets tilstand. Det er endvidere Bornholms Regionskommunes vurdering, at den ansøgte hegnsløsning har flere fordele i forhold til et traditionelt hegn ved siden af diget. Dels er det en diskret løsning, som lader diget fremstå

tydeligt i landskabet, dels giver det dyrene mulighed for at græsse helt ind til diget og dermed friholde det for opvækst, og endelig anvendes diget hermed i overensstemmelse med dets oprindelige funktion som hegn.

Bornholms Museum blev inden afgørelsen hørt i sagen, og udtalte, at museet ikke har nogen indvendinger til opsætningen af hegnet som skitseret.

Afgørelsen om dispensation blev påklaget af Slots- og Kulturstyrelsen. Styrelsen klagepunkter var navnlig, at

- etablering af hegn på diget medfører risiko for, at stenene i diget med tiden vil blive løse, og
- et hegn langs diget kan etableres uden dispensation og med minimal risiko for, at der vil ske skade på diget.

Figur 1. Billede fra ansøgning af den ansøgte hegnsløsning anvendt på et andet dige.

Miljø- og Fødevarerådet traf den 7. august afgørelse i sagen og ændrede Bornholms Regionskommunes dispensation til et afslag.

Miljø- og Fødevarerådet lægger til grund, at den ansøgte løsning ikke er afprøvet på det konkrete stendige, men kun på andre stendiger. De langsigtede konsekvenser ved en permanent etablering af hegn på diget er således efter rådets opfattelse ikke belyst med tilstrækkelig sikkerhed, hvorfor hensynet til naturpleje i den konkrete sag ikke kan opveje hensynet til bevaring af et stendige med en høj kulturhistorisk værdi.

Det er endvidere indgået i Miljø- og Fødevarerådet vurdering af sagen, at en dispensation uden en tilstrækkelig forudgående undersøgelse af de mulige skadevirkninger for diget vil kunne medføre en uønsket præcedens for andre lignende ansøgninger.

Miljø- og Fødevarerådet kan imidlertid ikke på det foreliggende grundlag afvise, at afgræsning ved og evt. på stendiger kan have en gavnlig effekt for digerne. Rådet finder dog, at dispensation til etablering af hegn på stendiger bør være af kortere varighed, indtil der foreligger mere sikre oplysninger om evt. skadevirkninger, og ske med inddragelse af Slots- og Kulturstyrelsen til sikring af, at digerne ikke beskadiges.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 12: Klimakommune 2018

Bilag

Indberetning klimakommune 2018

Åbent punkt

12 Klimakommune 2018

00.17.00P27-0013

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	12	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget orienteres
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget orienteres
Kommunalbestyrelsen orienteres

Resumé

Bornholms Regionskommune har indberettet udledning af drivhusgasser fra kommunal ejendom i henhold til Klimakommuneaftalen.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:
Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Klimakommuneaftalen indebærer, at kommunerne skal beregne kalenderårets udledning af drivhusgasser af fossil oprindelse og nedsætte denne med ca. 3 % pr. år.

Der skal foretages en særskilt beregning af udledning fra kommunal ejendom og fra hele kommunen som geografisk område.

Bornholms Regionskommune har beregnet og indberettet udledningen fra den kommunale ejendom. Rapporten er vedlagt.

Indberetning for hele kommunen afventer, at Energistyrelsen frigiver beregningerne for kommunernes CO₂-udledning for årene efter 2015. Danmarks Naturfredningsforening har godkendt, at denne del af indberetningen kommer sidenhen.

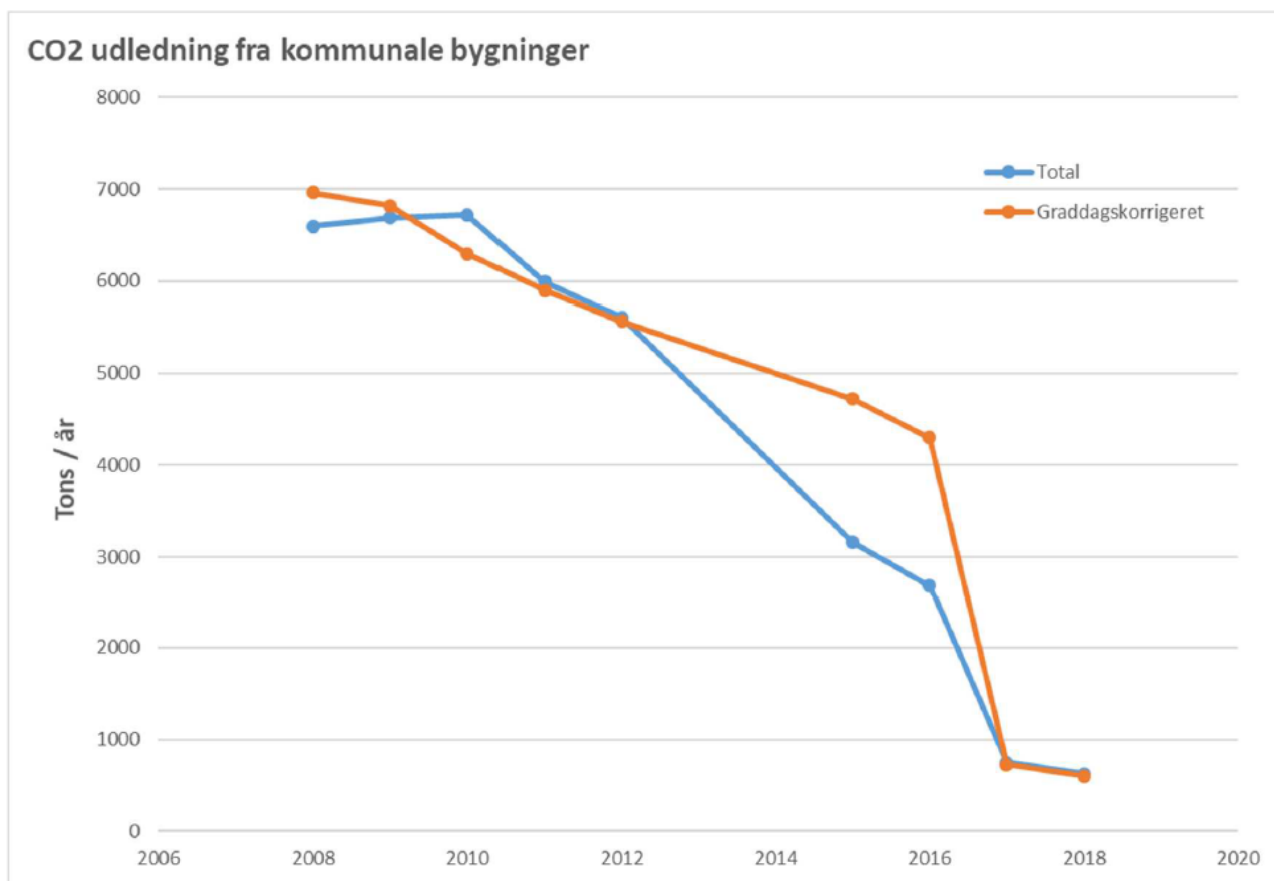
Indberetningen til Klimakommuneaftalen er ikke en fuld beregning af al kommunal udledning, men er snarere en benchmarking ud fra de bygninger og køretøjer, som administreres af Center for Ejendomme og Drift. Erhvervskørsel i egne biler indgår, men ikke buskørsel og kørsel udliciteret til private virksomheder.

Udledning fra bygninger og køretøjer beregnes og rapporteres særskilt.

Kommunale bygninger

Samlet udledning fra kommunale bygninger var i 2018 605 tons, hvilket svarer til gennemsnitlig udledning fra ca. 75 personer.

Forløbet for perioden 2008-2018 ses nedenfor. Data for 2013 og 2014 kan ikke tilvejebringes.

Som det fremgår, er der sket et jævnt fald i udledningen og et særligt stort fald fra 2016 til 2017.

Det samlede fald i 10-års perioden er 91 %, eller i gennemsnit 9% pr. år.

Energiforbruget i de kommunale bygninger er faldet jævnt i takt med, at den ikke-fossile energiproduktion har vundet frem på Bornholm, og ved at kommunen har valgt disse i det omfang, det var muligt. I 2018 var kun tre ud af 350 kommunale bygninger opvarmet med oliefyr.

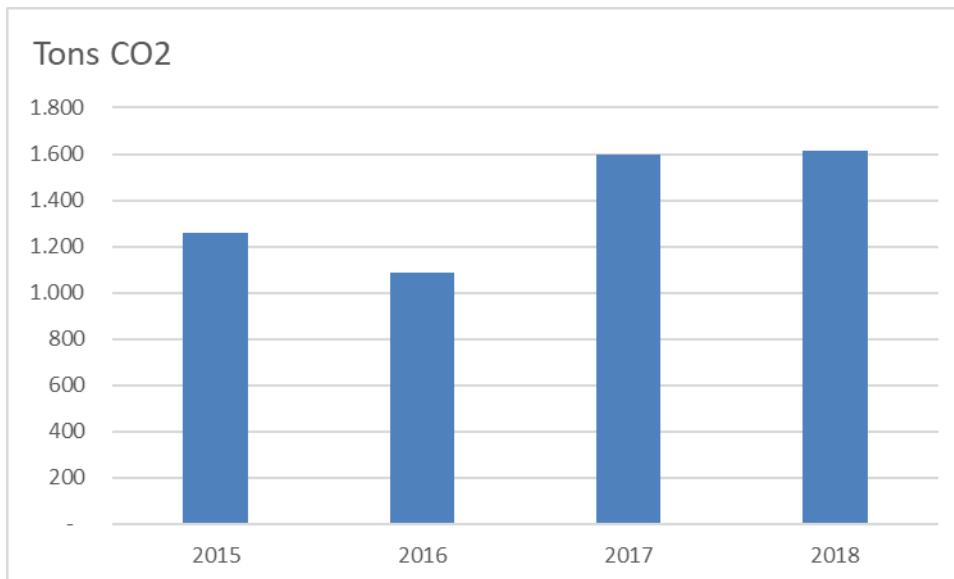
Det store fald fra 2016 til 2017 skyldes især, at CO₂-emissionen pr. kWh el er faldet. Årsagen til dette er dels en højere lokal produktion fra vindmølle og solceller, dels en lavere andel af fossilt produceret energi i den el, der er importeret via det nationale elnet.

Kommunale køretøjer

Samlet udledning fra personbiler, lastbiler og traktorer tilhørende kommunen var i 2018 på 1495 tons. I egne biler blev der indberettet arbejdskørsel på i alt 907.800 km, hvilket svarer til 120 tons CO₂.

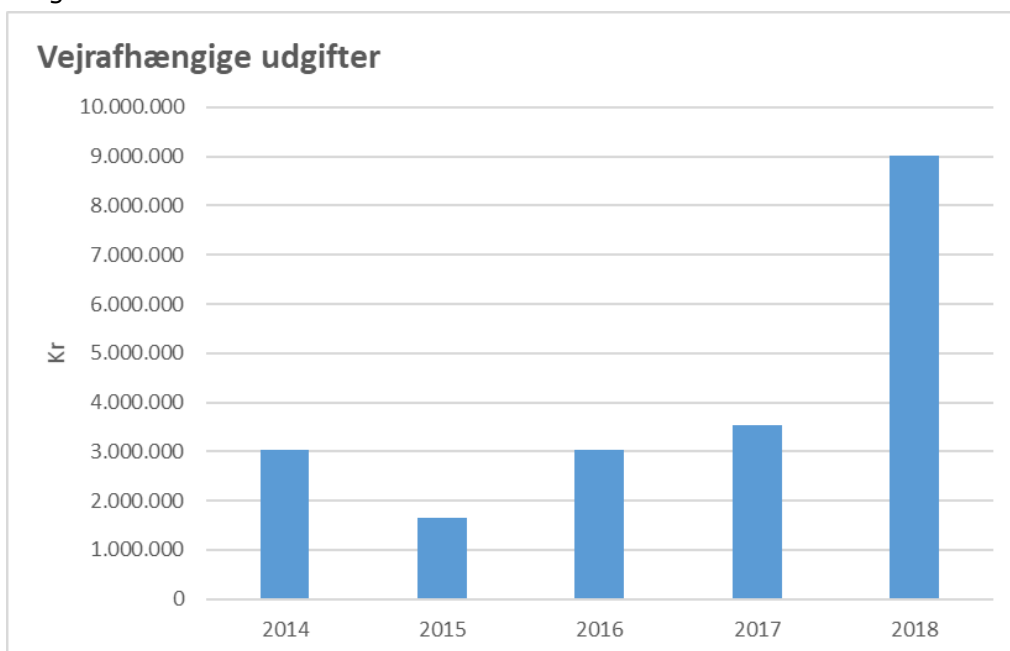
Samlet udledning til kommunal transport er dermed 1615 tons. I 2018 var det tilsvarende tal 1598 tons. Størrelsesordenen er dermed ret uændret.

Forløbet siden 2015 ses nedenfor.

Samlet CO2-udledning fra kommunale køretøjer 2015-18

I 2018 hidrørte ca. 62% af udledningen fra dieselolie, hvilket primært benyttes i lastbiler og snepløve. Den samlede udledning er derfor stærkt påvirket af omfanget af kørsel i forbindelse med snerydning og glatførebekæmpelse. Som det fremgår af nedenstående figur, er denne meget varierende fra år til år.

Aktuel status og planer

Bygninger

I de kommunale bygninger vil Center for Ejendomme og Drift fortsat arbejde for at nedsætte energiforbruget, og for at vælge CO₂-neutrale løsninger. Pr. 1. juli 2019 er der kun én bygning tilbage, som stadig har oliefyr som primær varmforsyning. Det er en enlig liggende bygning i et havneområde, hvor fjernvarme ikke er en mulighed.

Målet er således næsten nået, hvad angår opvarmning.

Den aktuelle udledning kommer primært fra elforbruget. Bornholms egen energiproduktion er CO₂-neutral, men man er i et vist omfang nødt til at importere strøm fra det fælles elnet, hvor der stadig indgår elproduktion med fossile brændstoffer.

Såfremt øens samlede nettoimport bliver mindre eller falder bort, vil dette influere på udledningen fra de kommunale bygninger.

Transport

Kommunens bilpark består af 189 benzinbiler, 85 dieselmotorer og 19 elbiler. Der er planer om at indkøbe flere elbiler. Elbilerne er koblet til det fælles elnet, således at der afgives strøm i perioder. Selv om elbiler ikke er helt CO₂-neutrale, udleder de væsentligt mindre CO₂ end benzinbiler.

En stor del af kommunes udledning på transportområdet er fra lastbiler og sneplove, som ikke kan erstattes af elbiler.

Kørslen planlægges med gps og flådestyring og sker dermed så effektivt som muligt.

Økonomiske konsekvenser

-

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 13: Orientering om tiltag på legionella-området i 2019

Bilag

Redegørelse fra ministerie i 2018 om legionella

Pjece om legionella fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen 2018

Åbent punkt

13 Orientering om tiltag på legionella-området i 2019

13.02.02A50-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	13	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Natur, Miljø og Fritid planlægger en lokal kampagne på Bornholm, hvor viden om forebyggelse af opformering af legionella bakterier i rørsystem til brusebade er hovedtemaet. Målgrupper er borgere, medarbejdere i kommunen og virksomheder. Desuden deltager Natur, Miljø og Fritid i et tværministerielt arbejde, hvor planen er at igangsætte fem projekter, der skal danne beslutningsgrundlag for at Folketinget om ca. to år kan beslutte, om der generelt skal gøres mere eller andet på dette område i Danmark. Antallet af mennesker der er blevet smittet med legionella bakterier har de senere år været stigende i Danmark og Europa generelt.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

Natur, Miljø og Fritid har i perioden fra 2005 – 2007 og i 2015 gennemført kampagner i forhold til forebyggelse af legionella-bakterier.

I 2019 har Natur, Miljø og Fritid, med baggrund i konkret sag i en svømmehal besluttet, at gennemføre en ny kampagne. Kampagnen kommer bl.a. til at indeholde følgende:

- Nedsættelse af en arbejdsgruppe med medarbejdere og ledere fra kommunen. Dette er sket.
- Udarbejdelse af et postkort, der øger opmærksomheden på legionella. Postkortet omdeles til alle husstande på Bornholm. Dette er under udarbejdelse.
- Vejledningsmedarbejdere i Natur, Miljø og Fritid der kan kontaktes i to uger af borgere, institutioner, virksomheder m.fl. Efter først til mølle-princippet kan kommunens medarbejdere også komme ud for at se på borgeres eller virksomheders vandforsyningssystem.
- Sundhedsperson i kommunen kan kontaktes, når borgere, virksomheder, institutioner m.fl. har spørgsmål om legionærsyge.
- Informationsmøder for relevante medarbejdere i kommunen, og for private organisationer og virksomheder.

Målgrupper for kampagnen i 2019 er bl.a.:

- Kommunens tilsynsmedarbejdere inden for vandforsyning, bassinvand, campingpladser, virksomhedstilsyn m.fl.
- Byggesagsbehandlere.
- Kommunens medarbejdere, der står for alle kommunens bygninger, skoler, svømmehaller, idrætshaller, plejehjem mv.
- Almindelige borgere, med eget varmtvandssystem.
- Leje- og andelsboligforeninger.
- Ejere og eller "pedeller" på hoteller, vandrehjem, campingpladser, private skoler, private haller ol.

Natur, Miljø og Fritids normale arbejde på dette område består i at følge med i udviklingen inden for området, og foretage undersøgelser og behandle konkrete sager ved henvendelser fra Styrelsen fra Patientsikkerhed (tidligere embedslægerne) om syge eller døde legionella-patienter. Dette er en bunden opgave. Natur, Miljø og Fritid modtager en henvendelse af denne art ca. hvert andet år.

Deltagelse i en tværministeriel arbejdsgruppe i Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen sendte ved årsskiftet en anmodning til Bornholms Regionskommune, Natur, Miljø og Fritids om at redegøre for, hvad Bornholms Regionskommune gør for at forebygge problemer med legionella bakterier i brusebade og andre steder, hvor der kan være en risiko.

Baggrunden for Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens henvendelse er at et stigende antal mennesker i Danmark bliver syge af legionella-bakterier.

Legionellabakterier opformerer sig i vand med temperaturer mellem 25 og 45 grader varmt vand. I 2018 blev der anmeldt 266 tilfælde af legionella i Danmark – i 2012 var tallet 127.

Legionærsyge er en alvorlig behandlingskrævende lungebetændelse. Den ses primært hos ældre eller immunsvækkede personer, og hos cirka dobbelt så mange mænd som kvinder. Ca. 10 procent af de der smittes dør.

De fleste bliver smittet ved brusebad i eget hjem, men andre bliver smittet i offentlige eller private baderum, ved køletårne, i spabade, i udlandet (ca. 25%), ved fontæner mv. Smitte sker ved indånding af forstøvet vand, der er inficeret med for højt indhold af legionella bakterier.

I maj 2019 blev Bornholms Regionskommune, Natur, Miljø og Fritid inviteret af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen til at deltage i nogle møder i en tværministeriel arbejdsgruppe.

Formålet med arbejdsgruppen er at styrke vidensgrundlaget om legionellasmitte og årsager til stigningen i antallet af smittede med henblik på at reducere risikoen for legionellasmitte. Det tværministerielle arbejde har baggrund i et tidligere beslutningsforslag i Folketinget, som blev henvist til udvalgsbehandling. Det blev besluttet at gennemføre et tværministerielt arbejde i tråd med beslutningsforslaget.

Der er med aftale om finansloven for 2019 afsat 2 mio. kr. til undersøgelser på landsplan, som kan være med til at afklare årsagerne bag den seneste stigning i antallet af legionella-smittede. Midlerne skal anvendes i 2019-2020 til undersøgelser og analyser i den tværfaglige arbejdsgruppe.

Første møde i den tværfaglige arbejdsgruppe om legionella blev afholdt d. 21. maj 2019, og det næste bliver den 18. september 2019.

I løbet af de næste par år skal der gennemføres en række undersøgelser, som skal bidrage til at afklare årsager til det stigende antal legionella-smittede. Indholdet i undersøgelserne er drøftet i arbejdsgruppen, men ikke endeligt afklaret endnu.

Statusredegørelsen om legionella fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen er vist i bilag 1.

Bilag 2 er en ny pjece om legionella-forhold.

Bornholms Regionskommune, Natur, Miljø og Fritid deltager i nogle få møder i den tværministerielle arbejdsgruppe i 2019 og 2020.

Desuden bliver Bornholms Regionskommune eventuelt involveret i interviews og eventuelt workshops. Gennem workshops, temamøder og spørgeskemaer kan kommunens medarbejdere, projekterende og driftspersonale blive inddraget i de landsdækkende projekter.

Økonomisk får Bornholms Regionskommune, Natur, Miljø og Fritid ikke større ekstra udgifter de næste to år, og det bliver også ret begrænset, hvor meget tid der skal bruges på kampagnearbejdet lokalt og det landsdækkende projektarbejde de næste to år.

Økonomiske konsekvenser

Udgifter til den lokale kampagne afholdes på Natur, Miljø og Fritids almindelige driftskonti for drikkevand, og bliver på ca. 35.000 kr.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 14: Mågeregulering

Åbent punkt

14 Mågeregulering

09.13.03A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	14	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget beslutter

Resumé

Formanden har bedt om, at Natur- og Miljøudvalget orienteres om de generelle regler og rammer for regulering af måger.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Orienteringen tages til efterretning.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Taget til efterretning.

Sagsfremstilling

På baggrund af en borgerhenvendelse har formanden for Natur- og Miljøudvalget ønsket en orientering om reglerne og rammerne for regulering måger.

Natur og Miljø kan oplyse, at måger som udgangspunkt er fredede. Dog er det tilladt at jage sølvmåger i perioden 1. september til 31. januar under overholdelse af de gældende regler om jagt og vildtforvaltning.

Yderligere regulering af vildt, hermed også sølvmåger, hører under bekendtgørelse nr. 971 af 27/6 2018 om vildtskader, hvor formålet er at regulering sker efter gældende regler om jagt og vildtforvaltning.

Jf. § 16 i bekendtgørelsen, kan Naturstyrelsen give tilladelse til regulering af sølvmåger hele året, herunder til ødelæggelse af reder og æg, jf. lovens (jagt- og vildtforvaltning) § 46, stk. 2, nr. 1, med henblik på at beskytte anden fauna og at imødegå fare for mennesker eller menneskers sundhed.

Det følger af samme bestemmelses stk. 2., at Naturstyrelsen i særlige tilfælde ved regulering af sølvmåge kan give tilladelse til at anvende riflede våben, hvor drivmidlet er luft, jf. § 1, stk. 5, i bekendtgørelse om våben og ammunition der må anvendes til jagt m.v.,

På Naturstyrelsens hjemmeside er der nogle uddybende retningslinjer for regulering af skadevoldende vildt, herunder også måger:

- 1) For at regulere vildt, der forvolder skade, skal du i de fleste situationer have en tilladelse fra Naturstyrelsen. Al regulering af fugle kræver forudgående tilladelse fra Naturstyrelsen.
- 2) Kun ejere eller forpagtere kan søge om tilladelse til regulering. Jagtlejere kan ikke søge om regulering. Tilladelser udstedes til ejer eller forpagter.

- 3) Tilladelse gives som hovedregel til et konkret problem. Man kan tidligst ansøge om regulering en måned før den angivne periode.
- 4) Som hovedregel skal man have gjort en væsentlig indsats for at bortskræmme eller afværge det skadevoldende vildt, før man kan opnå en reguleringstilladelse.

Det betyder, at Bornholms Regionskommune (BRK) ikke kan søge om eller foretage en generel regulering af måger på Bornholm. Det er Naturstyrelsen, der giver tilladelse til regulering af måger jf. ovenfor. BRK kan foretage forbyggende indsatser eller søge om lov til bekæmpelse på kommunale arealer. Som det følger videre af punkt 2 ovenfor er det kun ejere eller forpagtere, der kan søge om tilladelse. Kommunen har ikke hjemmel til at foretage hverken bekæmpelse eller forebyggende indsats på privat ejendom – det ansvar påhviler alene ejendommens ejer.

Det er den enkelte grundejers ansvar, at mågerne ikke bygger rede på taget. Grundejeren skal, som det første, prøve at skræmme mågerne væk. Det kan gøres med skræmmeugler eller høgedrager. Virker det ikke, kan grundejeren søge om tilladelse til at fjerne reden eller smøre æggene over med olie.

Kommer det så vidt, at en regulering skal ske ved, at man skyder mågerne så er der indført jagttid fra d. 1. september til 31. januar og det er kun hvis man har jagt tegn.

Mågerne bliver ofte aggressive i det øjeblik, at ungerne forlader reden. Hvis de falder ned på den offentlige vej er det ikke kommunen der skal regulere, men derimod den private ejer, der har reden på taget.

Det kan oplyses, at der til Center for Natur, Miljø og Fritid kun kommer ca. 5-6 henvendelser vedr. måger hvert år.

Økonomiske konsekvenser

Ingen

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 15: Bevillingsoverførsel i forbindelse med væsentlighedsvurdering som led i miljørapporten for museumskomplekset i Rø

Åbent punkt

15 Bevillingsoverførsel i forbindelse med væsentlighedsvurdering som led i miljørapporten for museumskomplekset i Rø

01.02.05A00-0001

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	15	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller
Økonomi- og Planudvalget beslutter

Resumé

Som led i udarbejdelse af lokalplanen for museumskomplekset i Rø vurderes det, at der skal udarbejdes en væsentlighedsvurdering på grund af nye og skærpede betingelser. Væsentlighedsvurderingen beløber sig til 75.000 kr. Det foreslås, at Natur og Miljø medfinansierer denne ved budgetoverførsel på 37.500 kr. fra driftsbevilling 52 Teknik, natur og miljø under Center for Natur, Miljø og Fritid til Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat, driftsbevilling 62 Administration og It.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- der overføres 37.500 kr. fra driftsbevilling 52 Teknik, natur og miljø under Center for Natur, Miljø og Fritid til driftsbevilling 62 Administration og it under Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat til medfinansiering af væsentlighedsvurderingen i forbindelse med udarbejdelse lokalplanen for museumskomplekset i Rø.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Kommunalbestyrelsen besluttede den 27. juni 2019 at afsætte 485.000 kr. under driftsbevilling 62 Administration og it til udarbejdelse af miljørapport, der skal indgå i udarbejdelse af lokalplan for museumskomplekset i Rø.

I forbindelse med udarbejdelse af lokalplanen skal der foretages en væsentlighedsvurdering, hvor planer og projekter skal underkastes en foreløbig vurdering, (væsentlighedsvurdering), med henblik på at vurdere, om de kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

Natur og Miljø vurderede på baggrund af gældende regler og praksis i forbindelse med screening for miljøvurdering (om kommunen skal udarbejde miljørapport) i marts 2019, at der ikke ville ske væsentlig påvirkning af de nærtliggende Natura 2000-områder. Disse konklusioner skulle uddybes nærmere i den efterfølgende væsentlighedsvurdering af Natur og Miljø.

Efter dialog med rådgiver primo juli 2019 blev Natur og Miljø opmærksomme på, at betingelserne for væsentlighedsvurderingen er blevet skærpet som følge af ny retspraksis fra EU-domstolen. Væsentlighedsvurderingen skal derfor foretages ud fra nye og skærpede krav. På baggrund af de nye og skærpede kriterier og for at kunne overholde tidsplanen for udarbejdelse af miljørapporten og lokalplanen, der ligeledes blev godkendt på kommunalbestyrelsesmødet den 27. juni 2019, anbefales det, at væsentlighedsvurderingen udføres af ekstern konsulent.

Natur og Miljø har modtaget et tilbud på 75.000 kr. for udførelse af væsentlighedsvurderingen. Omkostningerne til dette foreslås ligeligt delt mellem Center for Natur, Miljø og Fritid og Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat og finansieres med 37.500 kr. fra driftsbevilling 52 Teknik, natur og miljø under Center for Natur, Miljø og Fritid og 37.500 kr. fra driftsbevilling 62 Administration og it under Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat.

Der fremlægges tillige en sag for Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget om finansiering af 37.500 kr. til væsentlighedsvurderingen fra bevilling 62 Administration og it.

Økonomiske konsekvenser

Der overføres 37.500 kr. fra driftsbevilling 52 Teknik, natur og miljø under Center for Natur, Miljø og Fritid til driftsbevilling 62 Administration og it under Center for Regional Udvikling, It og Sekretariat til medfinansiering af væsentlighedsvurderingen i forbindelse med udarbejdelse af lokalplanen for museumskomplekset i Rø.

Supplerende sagsfremstilling

-

Punkt 16: Anlægsbevilling til omlægning af national cykelrute 10 gennem Hasle

Åbent punkt

16 Anlægsbevilling til omlægning af national cykelrute 10 gennem Hasle

05.01.00S00-0008

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	16	

Hvem beslutter

Natur- og Miljøudvalget indstiller

Økonomi- Erhvervs- og Planudvalget indstiller

Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

Kommunalbestyrelsen besluttede den 22. september 2016, at reservere midler til gennemførelse af Bornholms Cykelveje 2016-19.

Der søges i denne sag om anlægsbevillinger til omlægning af national cykelrute 10 gennem Hasle by.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- a) projektet godkendes
- b) der gives en anlægsbevilling på 0.15 mio. kr. til skiltning og afstribning ved omlægning af cykelrute i Hasle by
- c) der afsættes rådighedsbeløb til udgifter på i alt 0,15 mio. kr. i 2019
- d) der gives en anlægsbevilling på -0,12 mio. kr. (indtægt) vedrørende tilskud til projektet fra Transportministeriets pulje "Bornholms Cykelveje 2016-19"
- e) der afsættes rådighedsbeløb til tilskud på i alt -0,12 mio. kr. i 2019
- f) nettoudgiften på 0,03 mio. kr. finansieres af den reservede pulje til Bornholms Cykelveje 2016-19
- g) anlægsbevillingerne gives til Center for Natur, Miljø og Fritid under Natur- og Miljøudvalget.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Anbefales.

Sagsfremstilling

Bornholms Cykelveje 2016-19 er et cykelprojekt, der er finansieret med 80% fra Transportministeriets Cykelpulje og tager udgangspunkt i det tidligere cykelprojekt under Bornholms Cykelveje 2010-14.

Projektet er blevet til i et samarbejde med Vejdirektoratet og formålet er at forbedre og løfte de bornholmske cykelveje, så Bornholm fortsat kan være en af Danmarks og Europas foretrukne cykeldestinationer.

Teknik- og Miljøudvalget godkendte på mødet d. 4. april 2016 indstillingen til prioritering af projekter under Bornholms Cykelveje 2016-19, herunder omlægning af national cykelrute 10 igennem Hasle by.

Strækningen gennem Hasle by er en del af den nationale cykelrute 10, som forløber hele vejen rundt om Bornholm og benyttes i høj grad af cykelturister i turistsæsonen, men bliver også benyttet af lokale cyklister.

Under projektet Bornholms Cykelveje 2016-19 har Center for Natur, Miljø og Fritid i samarbejde med Hasle Byting ændret linjeføring af den nationale cykelrute 10 igennem Hasle. Den nuværende linjeføring gik direkte fra røgerierne og op i byen til torvet og herefter videre gennem den resterende del af byen til Allinge. Den nye linjeføring foreslås i stedet for at gå ned til havnen og derfra fra Havnegade og op til torvet.

Forslagene, der blev drøftet med Bytinget var bl.a. en kombineret dobbeltrettet cykelsti med røde cykel-kantbaner, 2-1 veje på Strandgade/Havnegade eller en cykelgade, der forbedrede forholdene for specielt cyklister.

Da Bytinget ønskede en mere simpel løsning, blev der enighed om at afmærke ruten med en midterstribe og en kantafstribning på Strandgade/Havnegade, der definerer vejens forløb og bredde.

Denne løsning er væsentlig billigere og budgettet revideres derfor fra det oprindelige budget på 895.000 kr. til 150.000 kr.

Arbejdet forventes udført i efteråret 2019.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 150.000 kr. til omlægning af national cykelrute 10 gennem Hasle by, samt en anlægsbevilling på -120.000 kr. til tilskud.

Budget

Hele kroner	2019
Samlet bruttoudgifter (delprojekt 8)	150.000
Statstilskud, 80 % fra Transportministeriet	-120.000
Samlet nettoudgifter	30.000

Nettoudgiften på 30.000 kr. finansieres af puljen til Bornholms Cykelveje 2016-19. Puljen udgør netto 226.502 kr.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen

Punkt 17: Anlægsbevilling til samling af udførerdelene i Center for Børn og Familie, projektering og analyse – fase 2

Åbent punkt

17 Anlægsbevilling til samling af udførerdelene i Center for Børn og Familie, projektering og analyse – fase 2

02.03.00G01-0002

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	17	

Hvem beslutter

Natur - og Miljøudvalget indstiller
Økonomi-, Erhvervs- og Planudvalget indstiller
Kommunalbestyrelsen beslutter

Resumé

I forbindelse med sagen om Samling af administrationen på færre adresser i Rønne blev der ved vedtagelsen af budget 2018 afsat et rådighedsbeløb på 500.000 kr. til projektering og analyse af en samling af udførerdelene i Center for Børn og Familie.

Ejendomsservice har, med hjælp fra ekstern rådgiver, afsluttet et afdækkende analysearbejde omkring samling af udførerdelene på Ullasvej 15-17 og 23 hos Center for Børn og Familie, således at centerets samlede tilbud fremadrettet har adresse på Ullasvej.
Center for Ejendomme og Drift søger om en anlægsbevilling til projektet.

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- a) der gives en anlægsbevilling på 500.000 kr. til projektering og analyse af samling af udførerdelene i Center for Børn og Familie på Ullasvej i Rønne. Anlægsbevillingen svarer til det i budgettet afsatte rådighedsbeløb.
- b) anlægsbevillingen gives til Center for Ejendomme og Drift under Natur- og Miljøudvalget.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:
Anbefales.

Sagsfremstilling

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2018 blev der afsat et rådighedsbeløb på 500.000 kr. til projektering og analyse af en samling af udførerdelene i Center for Børn og Familie på Ullasvej.

Styregruppearbejdet omkring samling af Børn og Familie blev igangsat februar 2019, hvor der i henhold til tidsplanen skulle udføres en omfattende analyse af maksimal personbelastning og en anlægsberegning på et hovedindflytningsscenarie, på Ullasvej 15-17 og 23.

Ejendomsservice vurderede i første omgang at opgaven kunne udføres in-house, men som arbejdet udviklede sig, og opgaven blev mere og mere kompleks, og det besluttedes at udføre 3 alternative scenarier til hovedscenariet, blev der ultimo marts indhentet et tilbud hos Steenbergs Tegneste på den samlede analyseopgave på i alt 145.000 kr.

Undervejs opstod der et behov for at udføre yderligere analyser med hjælp fra Steenbergs tegneste, som beløb sig til 72.770 kr. så den samlede rådgiversum, til produktion af personberegninger og anlægsbudget for 4 scenarier, beløb sig til 217.770 kr.

Omkostningerne er midlertidigt hensat på mellemregningskonto i BRK Ejendomsservice.

Der er nu afsluttet et afdækkende analysearbejde omkring samling af udførerdelen på Ullasvej 15-17 og 23 hos Center for Børn og Familie, udført af ekstern rådgiver. Analysen omfattede en bygningsgennemgang, samt udarbejdelse af anlægsbudget for en eventuel ombygning af Ullasvej 23 samt Helsevej 4.

Arbejdet er en direkte forlængelse af Samlingen af administrationen på færre adresser i Rønne (fase 1), hvor Ullasvej 15-17 og 23 nu er beskrevet til at kunne indeholde følgende centre, herunder også udførerdelen i Center for Børn og Familie (fase 2):

Center for Ældre, Center for Skole, Center for Psykiatri og Handicap, Center for Børn og Familie, samt dele af Center for Sundhed og Forebyggelse.

Økonomiske konsekvenser

Der søges om en anlægsbevilling på 500.000 kr. til dækning af udgifter til projektering og analyse af samling af udførerdelen i Center for Børn og Familie på Ullasvej i Rønne, idet der er afsat rådighedsbeløb til formålet i det vedtagne budget for 2018. Rådighedsbeløbet er overført til 2019.

Supplerende sagsfremstilling

Ingen.

Punkt 18: Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

Åbent punkt

18 Sager til høring i Ældreråd og Handicapråd

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	18	

Indstilling og beslutning

Koncerndirektøren indstiller, at

- Dagsordenspunkt 13, "Orientering om tiltag på Legionella-området i 2019" videresendes til orientering i Ældreråd og Handicapråd.

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:

Godkendt.

Punkt 19: Gensidig orientering

Bilag

Møde med BAT

Åbent punkt

19 Gensidig orientering

00.01.00P35-0102

Behandling	Mødedato	Åbent punkt	Lukket punkt
Natur- og Miljøudvalget	27-08-2019	19	

Orientering fra møde med BAT afholdt 21. august 2019

Natur- og Miljøudvalget den 27. august 2019:
Orientering modtaget.